

ИЗВЕСТИЯ

на Центъра за стопанско-исторически изследвания

Том II

РАЗНООБРАЗИЕТО В БЪЛГАРСКОТО СТОПАНСКО-ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

PROCEEDINGS

of the Centre for Economic History Research

Volume II

THE DIVERSITY OF BULGARIAN ECONOMIC DEVELOPMENT THROUGH THE AGES

**Варна Varna
2017**

Главен редактор / Editor-in-Chief

Проф. д.и.н. Иван РУСЕВ – Икономически университет – Варна
Prof. Ivan ROUSSEV, D.Sc. – University of Economics – Varna

Редакционна колегия / Editorial Board

Доц. д.и.н. Пенчо ПЕНЧЕВ –
Университет за национално и световно стопанство – София
Assoc. Prof. Pencho PENCHEV, D.Sc. –
University of National and World Economy – Sofia

Доц. д-р Маргарита МАРИНОВА –
Международно висше бизнес училище – Ботевград
Assoc. Prof. Margarita MARINOVA, PhD –
International Business School – Botevgrad

Доц. д-р Лиляна ВЕЛЕВА –
Университет за национално и световно стопанство – София
Assoc. Prof. Liliana VELEVA, PhD –
University of National and World Economy – Sofia

Доц. д-р Марко ДИМИТРОВ –
Университет за национално и световно стопанство – София
Assoc. Prof. Marco DIMITROV, PhD –
University of National and World Economy – Sofia

Д-р Боряна АНТОНОВА – Икономически университет – Варна
Boriana ANTONOVA, PhD – University of Economics – Varna

Prof. Nikolay NENOVSKY, D.Sc. –
University of National and World Economy – Sofia;
CRIISEA, University of Picardie Jules Verne, Amiens, FRANCE

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR – University of Namık Kemal – Tekirdağ, TURKEY

Prof. Dr. Levent KAYAPINAR – University of Namık Kemal – Tekirdağ, TURKEY

Dr. Andreas LYBERATOS –
Panteion University of Social & Political Sciences – Athens;
Institute for Mediterranean Studies – Rethymno, GREECE

Това издание се финансира със средства, отпуснати целево от държавния бюджет на Икономически университет – Варна за научни изследвания (НПК–188/2017 г.).

ISSN 2534-9244

СЪДЪРЖАНИЕ / CONTENTS

Част I. РЕГИОНАЛНИ И НАЦИОНАЛНИ АСПЕКТИ

Section 1. REGIONAL AND NATIONAL ASPECTS

Пенчо Д. ПЕНЧЕВ. За същността и смисъла на стопанската история	
Pencho D. PENCHEV. Of the Essence and Meaning of Economic History	9
Иван РУСЕВ. Разнообразие в разпространението на модерната стопанска култура на българите през Възраждането (XVIII–XIX в.)	
Ivan ROUSSEV. Diversity in the Spread of Modern Economic Culture among Bulgarians during the Bulgarian National Revival period (18 th – 19 th Centuries).....	35
Петко Ст. ПЕТКОВ. Стопанското развитие на българите в документалното наследство на Георги Ст. Раковски	
Petko St. PETKOV. The Economic Development of Bulgarians as Seen Through the Documentary Heritage of Georgi St. Rakovski.....	55
Християн АТАНАСОВ. Опит за финансов прочит на Цариградски вестник (1848–1862)	
Hristiyan ATANASOV. A Financial Reading of the „Tsarigradski newspaper”. An Attemp (1848–1862).....	72
Милко ПАЛАНГУРСКИ. Търговците в Учредителното народно събрание 1879 г. Опит за социално-политически портрет	
Milko PALANGURSKI. The Merchants in the Constitutional National Assembly from 1879. A Socio-political Portrait	92
Мирослав ТОШЕВ. Материали за търговията в натура из българските земи	
Miroslav TOSHEV. Materials on the Barter Exchange in Bulgarian Lands.....	103
Александър ШИВАРОВ. Външната търговия на България през първата половина на XX в.: развитие и адаптация	
Aleksandar SHIVAROV. Foreign Trade of Bulgaria during the First Half of the 20 th Century: Development and Adaptation.....	115

Лиляна ВЕЛЕВА. Стопанските институции и външната търговия на България (1919–1939). Тезиси	
Liliana VELEVA. The Economic Institutions and Bulgarian Foreign Trade (1919–1939). Theses	129
Евгени КОСТОВ. Третият държавен съд (1919–1923 г.) и обвиненията, свързани с реквизирането на мина „Плакалница“ по време на Първата световна война	
Evgeni KOSTOV. The Third State Court (1919–1923) and the Accusations Related to the Requisition of the “Plakalnitsa Mine” during the First World War	145
Росица ЗЛАТИНСКА. Българската земеделска банка в периода 1912–1914 г.	
Rositsa ZLATINSKA. The Bulgarian Agricultural Bank in the 1912–1914 Period.....	154
Николай НЕНОВСКИ, Гергана МИХАЙЛОВА-БОРИСОВА. Ефективност на българските банки през двайсетте години на миналия век: историческа реконструкция посредством нетрадиционни методи за измерване на ефективността	
Nikolay NENOVSKY, Gergana MIHAYLOVA-BORISOVA. Efficiency of the Bulgarian Banks in the Twenties of Last Century: Historical Reconstruction by means of Nontraditional Methods of Efficiency Measurement	168
Марко ДИМИТРОВ. Ролята на държавните банки в икономиката на България в периода между двете световни войни (моделът на българската икономика през 30-те години на XX век)	
Marko DIMITROV. The Role of State-Owned Banks in the Economic Life of Bulgaria in the Period between the Two World Wars (The model of the Bulgarian economy in the 30s of the twentieth century)	192
Петър СТОЯНОВ. Законът за данъка върху приходите в България от 1933 г.	
Peter STOYANOV. The Bulgarian Income Tax Act of 1933	214

Част II. СЕЛИЩНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И СТОПАНСКИ ДЕЙЦИ
Section 2: STUDIES OF SETTLEMENTS AND ECONOMIC ACTORS

- Levent KAYAPINAR.** The Economic Growth of Kazanlık in the 15th and 16th Centuries
Левент КАЯПЪНАР. Стопанският възход на Казанлък през XV и XVI в. 227
- Айше КАЯПЪНАР.** Мукатаите и илтизамската система във Видинско през XVI в. като принос за стопанската история на региона
Ayşe KAYAPINAR. The Mukataa and the Itizam System in Vidin during the 16th Century as a Contribution to the Economic History of the Region 248
- Красимира МУТАФОВА.** Стопанска характеристика на Троянския регион през XVI – XVII в.: традиционни поминъци и външни влияния (по данни на османски документи от периода)
Krasimira MUTAFOVA. Economic Characteristics of the Troyan Region during the 16th – 17th Centuries: Traditional Livelihoods and Outside Influences (According to Ottoman Documents from That Period)..... 264
- Гергана ГЕОРГИЕВА.** Първи бележки върху професионалната структура на християнското население на град Свищов в средата на XIX в.
Gergana GEORGIEVA. First Notes on the Professional Structure of the Christian Population in the Town of Svishtov, Mid-19th Century 287
- Невена НЕДЕЛЧЕВА.** Демографска и професионална структура на Разград и Попово през 40-те години на XIX век (начални бележки)
Nevena NEDELICHEVA. Demographic and Professional Structure of Razgrad and Popovo in the 1840s (Preliminary Notes) 301
- Николай ТОДОРОВ.** Професионална структура на тулчанското население през 40-те години на XIX в. (по данни от теметтуат дефтерите)
Nikolay TODOROV. Occupational Structure of Tulcea Population in the 1840s (According to Data from the Temettuat Registers)..... 320
- Ивайло НАЙДЕНОВ.** Търговското предприемачество през епохата на Възраждането: Примерът на братя Пулиевци (1839–1868)
Ivaylo NAYDENOV. Commercial Entrepreneurship during the Bulgarian National Revival Period: the Case of Pulievci Brothers (1839–1868)..... 343
- Мариана ДРУМЕВА.** Стопанският живот по българските земи, отразен в търговската дейност на Цвятко Радославов (50–70-те години на XIX в.)
Mariana DRUMIEVA. The Economic Life on the Bulgarian Lands, Reflected in Commercial Activities of Tsvyatko Radoslavov (50–70's of the 19th Century) 356

Надя МАНОЛОВА-НИКОЛОВА. Сирашките каси в Османската империя – Трънската каса 1872 – 1875 г.	
Nadya MANOLOVA-NIKOLOVA. The Orphan Funds in the Ottoman Empire – the Tran Fund 1872 – 1875.....	375
Маргарита МАРИНОВА. Частният кредит в Свищов в периода от Освобождението до войните (1912–1918) – общ преглед	
Margarita MARINOVA. The Private Credit in Svishtov in the period from the Liberation to the Wars (1912–1918) – an Overview	388
Емилия ВАЧЕВА. Селското стопанство в Свищовската община в периода от Освобождението до края на XIX в.	
Emilia VACHEVA. The Agriculture in the Municipality of Svishtov in the period from the Liberation to the end of the 19 th Century.....	406
Красимир КРЪСТЕВ, Момчил МАРИНОВ. За някои практики от дейността и контактите на български розотърговски фирми (1879 г. – края на XIX в.)	
Krasimir KRASTEV, Momchil MARINOV. On Some Practices Regarding the Activity and-Commercial contacts of the Bulgarian Rose-oil Trading Firms (1879 – the End of the 19 th Century).....	421
Петър ДОБРЕВ. Международните връзки на българските чифликчии – случаят Холевич и Вакаро	
Petar DOBREV. International Contacts of the Bulgarian Chiflikchii – the case of Holevich and Vaccaro	447
Светла АТАНАСОВА. Историята на банкерска къща „Ганчо С. Парасков & синове” и акционерно дружество „Ганчо С. Парасков & Г. Йорданов Генчев” – Килифареве от 1876 г. до 1923 г.	
Svetla ATANASOVA. The History of the Gancho S. Paraskov & Sons Banking House and the Gancho S. Paraskov & G. Yordanov Genchev Joint-stock Company – Kilifarevo between 1876 and 1923	456
АВТОРИТЕ В ТОМА / LIST OF CONTRIBUTORS	474
Указания за публикуване в Известия на ЦСНИ	476
Submissions guidelines for the Proceedings of CEHR	480